

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет географічний
Кафедра туризму та готельного господарства

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

КУРОРТНА СПРАВА

підготовки	Бакалавр
спеціальності	241 Готельно-ресторанна справа
освітньо-професійної програми	Готельно-ресторанна справа

Силабус освітнього компонента «КУРОРТНА СПРАВА» підготовки бакалавра, галузі знань 24 Сфера обслуговування, спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа, освітньо-професійної програми Готельно-ресторанна справа.

Розробник: Ільїна О. В., доцент кафедри туризму та готельного господарства, кандидат географічних наук.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

 — Терещук О.С.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри туризму та готельного господарства протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:



Ільїн Л. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа Освітньо-професійна програма: Готельно-ресторанна справа Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання – 4
ІНДЗ: є		Семестр – 8
		Лекції – 10 год.
		Практичні – 20 год.
Самостійна робота – 110 год.		
Консультації – 10 год.		
Форма контролю: залік		
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача

ППП: Ільїна Ольга Вікторівна

Науковий ступінь: кандидат географічних наук

Посада: доцент кафедри туризму та готельного господарства

Контактна інформація викладача: olga-v-ilyina@vnu.edu.ua

Дні занять (посилання: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>).

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Навчальна дисципліна «Курортна справа» належить до числа вибіркових у процесі підготовки фахівців галузі туризму.

Курортна справа покликана ознайомити майбутніх фахівців в галузі туризму та готельно-ресторанної справи знаннями у сфері санаторно-курортного обслуговування та лікувально-оздоровчого туризму, сформуванню фаховий світогляд до геопросторової організації та умов розвитку санаторно-курортної справи, забезпечити фахівців знаннями про специфіку та принципи функціонування закладів санаторно-курортного профілю, особливості їх туристичного, економічного та соціального потенціалу.

2. Пререквізити і постреквізити дисципліни

Пререквізити: „Основи туризмознавства”, „Географія туризму”, „Економіка підприємства”, „Екскурсознавство і музеєзнавство”, „Організація готельного господарства”, „Організація ресторанного господарства”, „Туристичні ресурси України”.

Постреквізити: „Курортологія”, „Сервісологія”, „Туризмологія”.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – теоретична і практична підготовка майбутніх фахівців в галузі туризму та готельно-ресторанної справи з питань: науково-методологічних засад організації санаторно-курортного обслуговування; специфіки, особливостей та технології надання санаторно-курортних послуг; структури і методики проведення комплексної характеристики діяльності санаторно-курортного закладу; комплексної оцінки лікувально-туристичного потенціалу регіонів світу.

Завдання курсу: формування у здобувачів вищої освіти глибоких знань про різноманіття і характерні ознаки санаторно-курортної справи в системі охорони здоров'я та лікувально-оздоровчого туризму.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати:

- ключові поняття і терміни курортної справи;
- основні види рекреаційних ресурсів для санаторно-курортного обслуговування;
- характеристику рекреаційних ресурсів України;
- діяльність курортної інфраструктури та послуги санаторно-курортного обслуговування;
- основні режими і методи лікування на курорті;
- сучасні тенденції та інноваційні технології в сучасній SPA-індустрії;
- WELLNESS – послуги в санаторно-курортних закладах.

вміти:

- аналізувати існуючий рекреаційний потенціал України для розвитку курортної справи;
- вивчати можливості використання курортних факторів з метою туризму, рекреації, лікування та профілактики на курортах;
- організувати роботу санаторно-курортних комплексів у відповідності до основних режимів і методів лікування на курорті;
- характеризувати тенденції розвитку лікувально-оздоровчого туризму в різних туристичних регіонах світу та України;
- впроваджувати досягнення та інноваційні технології в сучасній SPA-індустрії у процес надання послуг санаторно-курортного закладу;
- впроваджувати WELLNESS – послуги в процес обслуговування санаторно-курортних закладів.

4. Результати навчання (компетентності).

ЗК 01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя;

ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК 05. Здатність працювати в команді;

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ФК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності;

ФК 02. Здатність організувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність;

ФК 05. Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;

ФК 06. Здатність проектувати технологічний процес виробництва продукції і послуг та сервісний процес реалізації основних і додаткових послуг у підприємствах (закладах) готельно-ресторанного та рекреаційного господарства;

ФК 07. Здатність розробляти нові послуги (продукцію) з використанням інноваційних технологій виробництва та обслуговування споживачів;

ФК 11. Здатність виявляти, визначати й оцінювати ознаки, властивості і показники якості продукції та послуг, що впливають на рівень забезпечення вимог споживачів у сфері гостинності;

ФК 13. Здатність здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;

РН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;

РН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук;

PH 05. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;

PH 07. Організувати процес обслуговування споживачів готельних та ресторанних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Зародження і розвиток курортної справи						
Тема 1. Курортна справа як навчальна дисципліна. Зародження і розвиток курортної справи	22	2	4	14	2	ЗПР, УО, ДП / 4
Тема 2. Курортна справа в системі охорони здоров'я та лікувально-оздоровчого туризму	18	2	2	12	2	ЗПР, УО / 3
Тема 3. Курортно-рекреаційні ресурси санаторно-курортного обслуговування	28	2	2	12	2	ЗПР, УО / 3
Тема 4. Курортна справа як вид науково-практичної діяльності	14		2	12		ЗПР, УО / 4
Тема 5. Типізація санаторно-курортних закладів	14		2	12		ЗПР, УО / 3
Разом за змістовим модулем 1	86	6	12	62	6	17
Змістовий модуль 2. Організація курортного господарства						
Тема 6. Організація діяльності санаторно-курортного закладу	16	2	2	12		ЗПР, УО / 3
Тема 7. Санаторно-курортний продукт та санаторно-курортні послуги	14		2	12		ЗПР, УО / 3
Тема 8. Світові досягнення та інноваційні технології в сучасній SPA-індустрії	18	2	2	12	2	ЗПР, УО / 3
Тема 9. Лікувально-оздоровчий туризм та світові курорти	16		2	12	2	ЗПР, УО / 4
Разом за змістовим модулем 2	64	4	8	48	4	13
ІНДЗ						10
Самостійна робота						
Усього годин	150	10	20	110	10	40

*Форми контролю: ДС – дискусія; Т – тести; РМГ – робота в малих групах; ЗПР – захист практичної роботи; УО – усне опитування; ДП – доповідь з презентацією; МКР – модульна контрольна робота.

5. Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Історичні аспекти санаторно-курортної справи України та світу. Сучасний стан санаторно-курортної справи в Україні	16
2	Кліматичні курортно-рекреаційні ресурси України. Основні географічні кліматоутворюючі чинники. Клімат як один з провідних ресурсів, що зумовлює просторову організацію відпочинку. Курортно-рекреаційні ресурси лісів та ландшафтні ресурси. Фітолікувальні ресурси. Пляжні ресурси України. Найпривабливіші та найпопулярніші світові та українські пляжі. Курортно-рекреаційні ресурси Волинської області.	26
3	Преформовані фізичні фактори та місце фізіотерапії в наданні санаторно-курортних послуг. Застосування рідкісних і нетрадиційних методів оздоровлення. Курортна дієтотерапія. Основні лікувальні дієти.	18
4	Адміністративна група і служби експлуатації. Об'ємно-планувальне рішення закладу	10
5	Принципи організації санаторно-курортного лікування. Головні завдання санаторно-курортного лікування. Порядок проведення санаторно-курортного відбору, забезпечення путівками і направлення громадян на санаторно-курортне лікування. Складові санаторно-курортного відбору. Протипоказання для санаторно-курортного та відновлювального лікування. Порядок направлення хворого на санаторно-курортне лікування.	22
6	Персонал SPA - об'єктів. Стандарти SPA – сервісу. Стан та перспективи розвитку SPA- індустрії в Україні.	18
	Разом	110

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів з навчальних дисциплін здійснюється на основі результатів поточного контролю й модульного контролю знань.

Результати поточного контролю: оцінки за виконання і захист студентом практичних робіт; оцінка за виконання й захист ІНДЗ; оцінка за виконання самостійної роботи.

Поточний контроль (макс = 40 балів)									Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів	
Модуль 1					Модуль 2				Модуль 3			
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				ІНДЗ	МКР 1		МКР 2
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9				
4	3	3	4	3	3	3	3	4	10	30	30	100

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриває «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки»

(посилання:https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022-07/Polozh_pro_otzin_%D1%80%D0%B5%D0%B4%2B%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

Політика викладача щодо здобувача освіти

Студент зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з освітнього компонента. При вивченні освітнього компонента необхідно спиратися на конспект лекцій, рекомендовану основну та додаткову навчальну, наукову літературу. Вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії з проблем освітнього компонента. оцінюється прагнення здобувачів вищої освіти: активно працювати на практичних Високо заняттях (брати участь в обговоренні дискусійних питань); повною мірою долучатися до активних форм навчання; відпрацьовувати пропущені практичні заняття.

Студент зобов'язаний відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого розкладу з метою поточного та підсумкового оцінювання знань, не запізнюватися, мати відповідний зовнішній вигляд. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути толерантним, доброзичливим, виваженим у спілкуванні зі студентами та викладачами, уважним і дотримуватися дисципліни та часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.

Політика щодо академічної доброчесності

Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації (наприклад, окрім випадків, дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття); надання достовірної інформації про результати власної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Списування під час модульних контрольних робіт та екзамену заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності у Волинському національному університеті імені Лесі Українки знайшли своє відображення в «Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки» (посилання: <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>).

Вимоги до академічної доброчесності визначаються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (посилання: <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/polozhennya-pro-antyplagiat.pdf>).

Політика щодо дедлайнів та перекладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений викладачем час. Перекладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки, не дозволяється.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти

Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у Волинському національному університеті імені Лесі Українки шляхом валідації (посилання:https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Визнання можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передусє семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – залік. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості в усній формі. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100

Перелік питань на залік:

1. Загальна характеристика курортно-рекреаційних ресурсів України.
2. Мінеральні води України, їх види та вплив на організм людини.
3. Лікувальні грязі України, їх види та вплив на організм людини.
4. Основні типи санаторно-курортних закладів України.
5. Особливості санаторно-курортного продукту.
6. Характерні особливості санаторно-курортних послуг.
7. Характеристика сучасних SPA – об'єктів.
8. Курорти України за характером природних лікувальних факторів.
9. Сутність поняття бальнеологія та її складові.
11. Основні види кліматотерапії.
12. Рідкісні та нетрадиційні методи оздоровлення.
13. Методи використання мінеральних вод на курорті.
14. Методи використання лікувальних грязей на курорті.
15. Поняття «курортний ландшафт» та його використання для лікування і відпочинку.
16. Методики, на яких ґрунтуються SPA-процедури.
- 17 Законодавство про курорти, його завдання та принципи державної політики у сфері курортної справи
18. Типологія курортів.
19. Спеціалізація курортів. Використання природних територій для діяльності курортів.
20. Виявлення, облік та надання у користування природних лікувальних ресурсів
21. Розробка родовищ підземних лікувальних мінеральних вод, лікувальних грязей та інших природних лікувальних ресурсів

22. Порядок здійснення медико-біологічної оцінки якості та цінності природних лікувальних ресурсів, визначення методик їх використання
23. Основні типи лікувальних грязей
24. Аеротерапія
25. Геліотерапія
26. Таласотерапія
27. Мікротерапія
28. Лікувальні фактори мінеральних вод
29. Загальні властивості пелоїдів
30. Сапропелі
31. Мулові сульфідні пелоїди
32. Штучні пелоїди.
33. Охорона пелоїдів
34. Пелоїдолікування (грязелікування)
35. Теплолікування

VI. Шкала оцінювання

Оцінка знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою:

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література

Основна

1. Величко В.В. Організація рекреаційних послуг: Навчальний посібник. Харків: ХНУМГ, 2013. 202 с
2. Заваріка Г.М. Курортна справа: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2021. 264 с.
3. Клапчук В. М., Ковальська Л. В. Курортна справа: організація, територіальне планування, система управління : Навч. – метод. посібн. Івано - Франківськ : Фоліант,2013. 400с.
4. Клапчук В. М. Основи санаторно-курортної справи: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Фліант, 2012. 136 с.
5. Кравець О. М., Рябев А.А. Курортологія: Підручник. Харків ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2017. 167 с.
6. Курортні ресурси України : монографія / Під ред. М.В.Лободи. Київ : ЗАТ "Укрпроф-оздоровниця", "ТАМЕД", 1999. 344 с
7. Павловська Т. С., Ярошенко О. В., Ільїна О. В. Організація рекреаційних послуг : навч. посіб. Луцьк : Терен, 2017. 196 с.
8. Кушнірук Ю.С. Рекреалогія: Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2015. 148 с.
9. Кушнірук Ю. С. Рекреація та курортологія: навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2012. 146 с. 5
10. Стафійчук В.І. Рекреалогія: Навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2006. 264 с.
11. Туристична курортологія / Укл.: Бойко І.Д., Савранчук Л.А. Чернівці: Рута, 2007. 116 с.

12. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. 312 с.

Додаткова

1. Закон України «Про курорти» від 05 жовтня 2000 р. № 2026-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tourlib.net/zakon/concept2.htm>.

2. Ільїна О. В. Полоїди озер як лікувально-оздоровчий ресурс проєктованого курорту „Шацьк”. Шацьке поозер’я в контексті змін клімату : збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2021. С. 130–131.

3. Ільїна О. В. Торфові поклади України як перспективний бальнеологічний ресурс для розвитку санаторно-курортного господарства. Проблеми раціонального використання соціально-економічного, еколого-енергетичного, нормативно-правового потенціалу України та її регіонів : Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції Громадського об’єднання "Інститут економічних та еколого-енергетичних досліджень" (Луцьк, 15 лютого 2023 р.). Луцьк: ФОП Мажула Ю.М., 2023. С. 34–37.

4. Ільїна О. В. Туризм. Рекреаційна географія: Поняття і терміни. Луцьк: Терен, 2004. 104 с.

5. Ільїна О. В. Туризм. Рекреаційна географія: Поняття і терміни. Луцьк: ПШванюк, 2009. 100 с.

6. Пасічник М.П., Ільїна О. В. Ресурсні чинники розвитку лікувально-оздоровчого туризму Волинської області. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Туризм*. 2021. Т. 4., № 1. С.40–53. DOI: 10.31866/2616-7603.4.1.2021.235147

7. Курорти та санаторії України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sankurort.ua/>.

8. Курорти та санаторії України [Текст] : наук.-практ. довідник / за ред. К. Д. Бабанов; упоряд. О. П. Тарасенко, В. С. Соколов. – Київ : Фолігрант, 2009. – 432 с.

9. Царик Л., Чернюк Г. Природні рекреаційні ресурси. Методи оцінки і аналізу. Тернопіль: Підручники і посібники, 2001. 188 с.

10. Pyina O. V., Pasichnyk M. P. Physical, chemical and microbiological characterization of the bottom sediments of the Volyn region lakes and the possibilities of their use in mud treatment. *Scientific and educational dimensions of natural sciences : Scientific monograph*. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2023. pp. 341–357.

Інформаційні ресурси

1. Періодичні фахові видання.

2. Статистичні довідники.

3. Інтернет ресурси. 1. www.world-tourism.org (Всесвітня туристична організація) 2. www.tourism.gov.ua (Державне агентство з туризму і курортів України) 3. www.nbu.gov.ua (наукова бібліотека ім.Вернадського) 4. <http://tourlib.net/> (електронна туристична бібліотека)